

NEĮGALIŲJŲ REIKALŲ TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2018 m. rugsėjo 14 d. Nr. T-5
Vilnius

Tarybos posėdis įvyko 2018-09-11 14 val. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje.

Tarybos sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. A1-97 „Dėl Neįgaliųjų reikalų tarybos sudėties patvirtinimo“ (2018 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. A1-338 redakcija).

Posėdžio pirmininkas Linas Kukuraitis

Posėdžio sekretorė Angelė Charašauskienė

Posėdžio dalyvių sąrašas prie protokolo pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos ir savivaldybių pasirengimo sudaryti lygias galimybes neįgaliesiems dalyvauti 2019 metais vykstančiuose rinkimuose.
2. Dėl neveiksnumo nustatymo situacijos savivaldybėse ir teismuose: rezultatai ir problemos.
3. Dėl Skurdo mažinimo strategijos.
4. Dėl planuojamų 2019 metų valstybės biudžeto lėšų socialinei neįgaliųjų integracijai.
5. Projekto „Kurk Lietuvai“ pristatymas.
6. Kiti klausimai.

Tarybos pirmininkas Linas Kukuraitis pristatė Tarybos posėdžio darbotvarkę.

Juozas Bernatavičius, Lietuvos paraplegikų asociacijos prezidentas, Ministro Pirmininko patarėjas neįgaliųjų klausimais siūlė į Papildomus klausimus įtraukti klausimą „Dėl Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos programos nuo 2020 metų rengimo“.

Bendru sutarimu siūlymui ir posėdžio darbotvarkei pritarta.

1. SVARSTYTA. Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos ir savivaldybių pasirengimo sudaryti lygias galimybes neįgaliesiems dalyvauti 2019 metais vykstančiuose rinkimuose.

Pranešėja Vyriausiosios rinkiminės komisijos pirmininkė Laura Matijošaitytė pažymėjo, kad artėja rinkimai, ir ne vieni, o visi treji, todėl balsavimo patalpų pritaikymas neįgaliesiems yra opus klausimas. L. Matijošaitytė informavo, kad 2017 metų pabaigoje buvo atlikta visų savivaldybių apklausa dėl balsavimo patalpų pritaikymo asmenims su negalia. Ji pasidžiaugė, kad pastaruoju metu Vyriausiajai rinkimų komisijai šiais klausimais neblogai sekasi bendradarbiauti su savivaldybėmis. L. Matijošaitytė atkreipė dėmesį jog Vyriausioji rinkimų komisija nerengė rekomendacijų dėl balsavimo patalpos pritaikymo neįgaliesiems, kadangi yra reglamentuota Vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. vasario 4 d. Nr. Sp-11 patvirtintame Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos apraše.

Kęstutis Vaišnora siūlė, kad politinių partijų rinkiminiai vaizdo įrašai būtų verčiami į gestų kalbą ir kad rinkimų dieną rinkiminėse apylinkėse būtų galimybė susisiekti su gestų kalbos vertėju vaizdo skambučiu.

Dana Migaliova siūlė kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją, kad š. m. spalio mėn. pateiktų savivaldybių rinkimų apygardų sąrašus.

Linas Kukuraitis ragino Vyriausiąją rinkimų komisiją, neįgaliųjų draugijas bei Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją aktyviau bendradarbiauti pritaikant patalpas neįgaliesiems rinkimų metu.

NUTARTA. 1. Kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją, kad š. m. spalio mėn. pateiktų savivaldybių rinkimų apygardų patalpų kontaktus ir statistiką pagal savivaldybes apie pritaikytas patalpas neįgaliesiems.

2. Neįgaliųjų organizacijoms bendradarbiauti su savivaldybėmis dėl patalpų prieinamumo žmonėms su specialiaisiais poreikiais.

Bendru sutarimu nutarimui pritarta.

2. SVARSTYTA. Dėl neveiksmo nustatymo situacijos savivaldybėse ir teismuose: rezultatai ir problemos.

Pranešėja Teisingumo ministerijos Teisės sistemos vystymo skyriaus patarėja Reda Gabrilavičiūtė teigė, jog situacija asmens veiksmo ribojimo bylose gerėja, bet konkrečiose bylose teismams kyla problemų su socialinių darbuotojų pateikiamomis išvadomis. Teismai taip pat akcentuoja, kad reikėtų kelti socialinių darbuotojų, kurie teikia išvadas, kvalifikaciją. Savivaldybėms kyla klausimų dėl socialinio darbuotojo išvados teisinės galios – ar šioje išvadoje nurodytos sritys yra privalomos teismui. Socialinio darbuotojo išvadoje nurodytos sritys dažnai nesutampa su teismo psichiatrijos ekspertizės išvada, dėl to kyla abejonių dėl socialinio darbuotojo išvados tikslingumo. Savivaldybių atstovams taip pat kyla abejonių dėl Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. A1-742.

Pranešėja Lietuvos Savivaldybių asociacijos patarėja socialiniais klausimais Audronė Vareikytė atkreipė dėmesį, kad savivaldybių atstovai sulaukia žmonių, besirūpinančių tais, kuriems nustatytas neveiksmas, skundų. Mat keletas specialistų kasmet privalo įvertinti glojamo asmens, kuriam nustatytas neveiksmas, būklę, nors ji iš principo nesikeičia. Savivaldybių asociacija siūlo peržiūrėti ir koreguoti Civilinio kodekso 2.10 straipsnį, kuriame įtvirtinta nuostata, kad Komisija nuolat, kas vienerius metus peržiūri neveiksnaus asmens būklę, todėl siūloma būklės tikrinimus atlikti kas trejus ar net kas penkerius metus. Taip pat būtų tikslinga savivaldybių specialistams ir neveiksnių asmens būklės peržiūrėjimo komisijos nariams organizuoti mokymus, seminarus.

Linas Kukuraitis siūlė organizuoti bendrus susitikimus su Teisingumo, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija ir neįgaliųjų organizacijomis bei diskutuoti sistemos gerėjimo neįgaliesiems asmenims ir jų globėjams.

NUTARTA: Rekomenduoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai koreguoti 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymą NR. A1-742 „Dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Bendru sutarimu nutarimui pritarta

3. SVARSTYTA. Dėl Skurdo mažinimo strategijos.

Pranešėja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Strategijų, prognozės ir komunikacijos skyriaus vyresnioji patarėja Vaida Budzevičienė apžvelgė skurdo rizikos lygį Lietuvoje ir Europos Sąjungoje, pristatė artimiausius Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbus mažinant skurdą.

Linas Kukuraitis siūlė 4 klausimą „Dėl planuojamų 2019 metų valstybės biudžeto lėšų socialinei neįgaliųjų integracijai“ ir į darbotvarkės įtrauktą papildomą klausimą „Dėl Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos programos nuo 2020 metų rengimo“ svarstyti kitame Tarybos posėdyje.

Siūlymui bendru sutarimu pritarta.

5. SVARSTYTA. Projekto „Kurk Lietuvai“ pristatymas.

Pranešėjas Kultūros ministro patarėjas Egidijus Gailiūnas informavo, kad buvo vykdomas projektas „Kurk Lietuvai“ apie kinų filmų pritaikymą žmonėms su klausos ir regos negalia. E. Gailiūnas kalbėjo apie kino filmų prieinamumo modelį, apie platinimo technologijas užsienyje, apie programėles išmaniesiems telefonams ir planšetėms, programėles kino salėms įrangai. Jis atkreipė dėmesį, kad tolimesni veiksmai modelio įgyvendinimui, tai Kultūros ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų bendradarbiavimas dėl infastruktūros prieinamumo užtikrinimo. E. Gailiūnas atkreipė dėmesį, kad Kultūros ministerija galėtų finansuoti titrus kurtiesiems ir neprisigirdintiesiems, o programėlės įsigijimui reiktų apie 50 tūkst. eurų, kurių reiktų ieškoti iš kitų finansavimo šaltinių.

Rasa Kavaliauskaitė siūlė programėlę įsigyti iš Lietuvos kultūros fondo lėšų, kadangi tai Kultūros ministerijos prioritetas.

Linas Kukuraitis informavo, kad kitas Tarybos posėdis vyks **2018 m. rugsėjo 25 d. 14 val.** Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (Vivulskio g. 11, Vilnius).

Posėdžio pirmininkas

Linas Kukuraitis

Posėdžio sekretorė

Angelė Charašauskienė